

Vorbemerkung:

Der folgende Text soll in angemessenes Deutsch übersetzt und durch Beantwortung der unter II. gestellten Aufgaben sprachlich erläutert werden.

I. Übersetzung:Die Lehre des Sokrates

Socrates ergo primus universam philosophiam ad corrigendos componendosque mores flexisse memoratur, cum aute illum omnes magis physicis, id est naturalibus, rebus perscrutandis operam maximam impenderent. Non mihi autem videtur posse ad liquidum colligi, utrum Socrates, ut hoc faceret, taedio rerum obscurarum et incertarum ad aliquid apertum et certum reperiendum animum intenderit, quod esset beatæ vitæ necessarium, propter quam unam omnium philosophorum invigilasse ac laborasse videtur industria, an vero, sicut de illo quidam benevolentius suspicantur, nolebat imundos terrenis cupiditatibus animos se extendere in divina conari. Quando quidem ab eis causas rerum videbat inquiri, quas primas atque summas non nisi in unius ac summi Dei voluntate esse credebat; unde non eas putabat nisi mundata mente posse comprehendere; et ideo purgandæ bonis moribus vitæ censebat instandum, ut deprimentibus libidinibus exoneratus animus naturali vigore in aeterna se adtolleret naturamque incorporei et incommutabilis luminis, ubi causæ omnium factarum naturarum stabiliter vivunt, intelligentiæ puritate conspiceret. Constat eum tamen imperitorum stultitiam scire se aliquid opinantium etiam in ipsis moralibus quaestionibus, quo totum animum intendisse videbatur, vel confessa ignorantia sua vel dissimulata scientia lepore mirabili disserendi et acutissima urbanitate agitare atque versasse. Unde et concitatis inimicitiis calumniosa criminatione damnatus morte multatus est. Sed eum postea illa ipsa, quæ publice damnaverat, Atheniensium civitas publice luxit, in duos accusatores eius usque adeo populi indignatione conversa, ut unus eorum oppressus vi multitudinis interiret, exilio autem voluntario atque perpetuo poenam similem alter evaderet. Tam praeclara igitur vitæ mortisque fama Socrates reliquit plurimos suæ philosophiæ sectatores, quorum certatim studium fuit in quaestionum moralium disceptatione versari, ubi agitur de summo bono, quo fieri homo beatus potest.

5

10

15

20

25

30

35

II. Sprachliche Erläuterungen:

1. Erklären Sie die Bedeutung des Ausdrucks "ad liquidum" (5)!
2. Wie lässt sich der Modus von "nolebat" (11) erklären?
3. Geben Sie etymologisch-semasiologische Erläuterungen zu
 - a) sectatores (34),
 - b) disceptatio (35)!